―GAZETA KRAKOWSKA

Nro 57.

z KRAKOWA dnia 16 LIPCA 1826 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 8 Lipca.

Rocznica Urodzin Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla Mikołaia I. obchodzoną była na dniu wczorayszym w stolicy Królestwa Polskiego z iak naywiększą uroczystością. Wdzięczni Polacy ku swemu łaskawemu Dobroczyńcy, korzystali z tey sposobności dla wynurzenia uczuć swych naszczerszych i życzeń nieograniczonego szczęścia dla ukochanego swego Monarchy. W Kościele Metropolitalnym S. Jana zebrały się na solenne nabożeństwo wszelkie Władze Królestwa i lud, posyłaiący błagalne modły do Przedwiecznego za swoim Monarchą i za całą iego dostoyną Familiią. Nabożeństwo zakończone było odśpiewaniem Hymnu S. Ambrożego. Z powodu uroczystości dnia tego JW. Rzeczywisty Radca Tayny i Senator Państwa Rossyyskiego Nowosilców dał świetny obiad, na który nayznakomitsze osoby zaproszone były. Wieczorem miasto oświecono.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król Dekretem Swym z dnia 20 z. m. nayłaskawiey zaszczycić raczył, Orderem S. Stanisława.

K l a s s y I.

JPana Ignacego Lubowieckiego Prezesa Kommissyi Woiewództwa Lubelskiego.

K l a s s y IV.

JPana Bogatkę Wóyta Gminy Łowicz.

W Woiewództwie i Obwodzie Augustowskim we wsi Milewie, piorun spalił na dniu 10 z. m. dom iednego z tamecznych mieszkańców i zabił dwunastoletnią dziewczynę piastuiącą dziecko. — Dziecko to pozostało przy życiu z opalonemi nieco nogami.

W temże Woiewództwie Obwodzie Kalwaryyskim okazała się w wielu mieyscach choroba na bydło z wielkich upałów pochodząca.

Z dnia 25 na 26 z. m. w nocy pożar wynikły w Mieście Płońsku Woiewództwie Płockiem, zniszczył 82 domy mieszkalne, w których przeszło 300 familiy się mieściło.

Dyrekcyia Mennicy Królestwa Polskiego

Podaie do powszechney wiadomości, iż dostrzeżony został w cyrkulacyi Rubel fałszywy z roku 1818, dość łatwy do rozpoznania po kolorze zupełnie ciemnym podobnym do zabrudzonego ołowiu, tudzież że różne części iego, a szczególniey korony są niewydatne, iak gdyby zalane, na okręgu napis iest bardzo niewyraźny; iest on odla-

ny z kompozycyi metaliczney, do którey antymonium i cyna wchodzi, i nic wcale srebra nie zawiera. Wzywa się wszelkie Władze Skarbowe i Policyyne do dawania baczności na kurs tego rodzaiu pieniędzy, dla ochronienia kass i prywatnych osób od szkody, i ukarania winowayców.

Działo się w Warszawie dnia 5 Lipca 1826 roku.

Dyrektor *Bieńkowski.* Kontroller Jlny Karol *Hoffmann.*

Z Petersburga d. 12 Czerwca d. K.

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Xiążę Devonshire, nadzwyczayny Poseł Króla Jmci Angielskiego, maiący się znaydować na koronacyi N. Cesarza Imci, po złożeniu dawniey listu wierzytelnego, miał d. 7 b. m. posłuchanie u N. Cesarzowey w zamku na wyspie Jelagin. Przy tem byli przedstawieni NN. Cesarstwu Jchmość: Vice-Hrabia Morpeth, oraz Panowie Townsend, Dundas i Cavendish, należący do poselstwa, tudzież P. Norton, Kapitan okrętu Angielskiego Gloucester. — Tegoż dnia Feldmarszałek Hrabia Stedingk, nadzwyczayny Poseł Króla Jmci Szwedzkiego i Norwegskiego, miał zaszczyt złożyć list wierzytelny N. Cesarzowi Jmci, i otrzymać posłuchanie u N. Cesarzowey, poczem przedstawił NN. Cesarstwu Jchmość osoby należące do orszaku iego.

Lord Strangford, nadzwyczayny i pełnomocny Poseł Angielski, udaiąc się do Anglii, otrzymał posłuchanie pożegnania u NN. Cesarstwa Jchmość. — Hrabia Einsiedel, nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister Króla Jmci Saskiego, miał zaszczyt złożyć list wierzytelny N. Cesarzowi Jmci, a potem otrzymał posłuchanie u N. Cesarzowey.

Kondukt żałobny zmarłey N. Cesarzowey Elżbiety przybył dnia 31 Maia do miasta Torżok, a dnia 5 b. m. do wsi Jedrowo. Dnia 13 b. m. ma przybydź do Czesme, a nazaiutrz wieczorem nastąpi przeniesienie zwłok do Kościoła SS. Piotra i Pawła.

Xiążę Pruski Karol przybył d. 7 b. m. do tuteyszey stolicy z orszakiem swoim.

— Dnia 14. —

Nowa pogrzebowa okazałość obudziła dziś wszystkie bolesne pamiątki dnia tak bardzo ieszcze przedstawiaiącego się pamięci naszey, dnia żałoby, kiedy stolica tuteysza przyięła w murach swoich zwłoki śmiertelne wielbionego Monarchy. Dziś wieczorem odprawi się uroczyste przeniesienie ciała dostoyney Jego Wdowy, zmarłey Cesarzowey Elżbiety, tak godney naszego żalu, z kaplicy pałacu Czesme do kościoła katedralnego SS. Apostołów Piotra i Pawła. Uwiadomiono w tey mierze mieszkańców Petersburga przez następuiącą odezwę, którą heroldowie w czterech częściach miasta dnia 12 b. m. przy odgłosie trąby ogłosili:

Odezwa

" Z naywyższego rozkazu N. Cesarza Jmci postanowiono, iż d. 14 b. m. nastąpi przeniesienie ciała zmarłey Cesarzowey Elżbiety z Czesme do Kościoła katedralnego SS. Piotra i Pawła, gdzie będzie złożone na wystawionym katafalku, a po odprawieniu modlitwy za umarłych, i zaczętem czytaniu Swiętych Ewanieliy, pozwolone będzie codzień od godziny 8 zrana do 9tey wieczorem weyście osobom wszelkiey klassy i wszelkiego stanu dla oddania ostatniey powinności nieboszce Cesarzowey Elżbiecie.„

NN. Cesarstwo Jchmość, którzy wyiechali do Carskiego Sieła, powrócili do tuteyszey stolicy. Wczoray rano N. Cesarz Jmć udał się do Czesme, a dziś wieczorem po

obrzędzie przeniesienia zwłok zmarłey Cesarzowey Elżbiety, NN. Cesarstwo przybędą do zamku Jelagin.

Ukazem z d. 5 b. m. Rzeczywisty Radca Stanu Langwinow, były Sekretarz N. Cesarzowey Elżbiety, został mianowany Sekretarzem Stanu.

Jenerał piechoty Hrabia Woronzow, Jenerał Adjutant N. Cesarza Jmci, i tayny Radca Ribeaupierre, wyiechali z tuteyszey stolicy do Akermanu w Bessarabii. Są mianowani pełnomocnikami N. Cesarza Jmci do układów, które maią się rozpocząć w przyszłym miesiącu Lipcu w rzeczonem mieście, z pełnomocnikami Porty, Seid Mehemedem Haddi Effendim, Kontrolerem Azyi, i Seid Ibrahimem Effendim, Mollą Skutarskim, a to w skutku zupełnego przychylenia się Porty do żądań Rossyi, dla ostatecznego przywrócenia związków pokoiu i dobrego sąsiedztwa między obu Mocarstwami.

Donoszą z Nowego Czerkaska pod dniem 13 Maia: iż dnia 9 t. m. w mieście tem odprawiła się nader radosna uroczystość z powodu otrzymania przez Woysko Dońskie Pałasza, który nosił w Bogu spoczywaiący Cesarz Alexander I. i Naywyższego Dyplomatu N. Cesarza Jegomości Mikołaia I danego woysku Dońskiemu.

Dla okazania tego Naywyższego woysku Dońskiemu daru, zebrane było wielkie woyskowe koło, do którego, po odprawionem nabożeństwie w Kościele Wniebowstąpienia Pańskiego, wniesione zostały podarowane Pałasz i Dyplomat i wręczone przez Jenerał Majora i Kawalera Kamennowa, który ie przywiózł, Atamanowi Kozaków Dońskich, Jenerałowi Porucznikowi i Kawalerowi Alexemu Wasilewiczowi Iłowayskiemu, który ukazał dar ten ludowi i kazał odczytać Naymiłościwiey darowany Dyplomat, w czasie którego czytania powszechne rozrzewnienie przeniknęło dusze całego ludu, a wyrazy w tym Dyplomacie zawarte: "Niech ten oręż będzie po wszystkie czasy przyszłe znamieniem czynów i zasług Woyska Dońskiego, oraz zakładem trwałey ku niemu Monarszey przychylności,, rozczuliły wszystkich przytomnych i wycisnęły łzy radości. Wszyscy błagali Boga o zlanie naywyższego dobra na Naymiłościwszego Cesarza Mikołaia i na cały Dom Cesarski.

Przy tey okoliczności Ataman Kozaków Dońskich miał stosowną mowę do narodu, przy końcu którey następuiące uczynił wnioski: "aby corocznie święcony był dzień 9 Maia przy zachowaniu teraźnieyszego porządku; aby we wszystkich osadach w dniu 9 Maia w okręgowem zebraniu się czytany był Naymiłościwszy Dyplomat; aby otworzyć subskrypcyią ofiar dobrowolnych dla zebrania summy na zbudowanie i utrzymanie w Nowym Czerkasku, na pamiątkę spoczywaiącego w Bogu N. Cesarza, Domu dla wychowania sierot, który zwać się będzie: Domem Alexandra wychowania Sierot.,,

Uczucia narodu we wszystkiem zgadzały się z myślami swoiego Naczelnika; wszyscy iednozgodnie oświadczyli, iż są gotowi ofiarować cały swóy maiątek, aby nazawsze zachować pamięć tey uroczystości.

Z Paryża d. 30 Czerwca.

Duchowna kommissyia do przywrócenia Sorbony (szkoły wyższych nauk duchownych) ukończyła iuż pod Kardynałem de la Fare prace swoie, tylko nauczyciele nie są ieszcze mianowanemi. Względem tey okoliczności zaszła sprzeczka między kommissyią i Arcybiskupem Paryzkim, obie strony zaprzeczaią sobie prawa mianowania.

)o(

Na placu Ludwika XVI., gdzie niedawno nabożeństwo za iego duszę odprawione zostało, postawiony będzie przez Cortota zrobiony bronzowy posąg tego Króla.

Posąg Jenerała Charette w Nancie został iuż odsłoniony.

Czterech Genewczyków posiadaią teraz ważne posady za granicą: P. Gilles iest nauczycielem naystarszego syna N. Cesarza Mikołaia, P. Saret-Duval guwernerem syna Xcia Dziedzicznego Wielkiego Xięztwa Sasko-Weimarskiego, P. Rigaud Tullin guwernerem przy rodzinie Króla Niderlandzkiego, a Tremblay-Vanberg guwernerem u Królewicza Następcy Tronu Wirtembergskiego.

Niedawno w departamencie Dromy uderzył piorun w drzewo orzechowe, pod które schroniło się przed deszczem osób 30. Podeszła kobieta została od razu zabitą, a inne osoby były prawie uduszone, prędka tylko pomoc ie uratowała.

Młody Irokeski Xżę w powrocie z Rzymu przybył do Lionu. Pomiędzy podarunkami od Oyca S. otrzymał relikwiie S. Felixa, kawałek prawdziwego Krzyża, SS. Apostołów Piotra i Pawła i piękny naszyynik z topasów w wartości 8000 Fr. Xżę ten liczy w kraiu swoim 1000 Katolików.

Wysoki podróżny w przeieździe przez Liworno (dnią 14 do 16 Czerwca) złożył P. Eynard 20,000 Fr. dla wsparcia nieszczęśliwych Greków uszłych z Missolongi. Tąż wysoka Osobą złożyła dawniey dla Greków 45,000 Fr.

Złożono w Genewskim komitecie związku przyiaciół Greków ze składek w Szwaycaryi do 7 Czerwca 60,233 Fr.

Dziennik Codzienny zawiera list X. Desmazures z Stambułu pod dniem 26 Maia, z którego następuiące kładziemy wyimki: "Wnosząc z tego wszystkiego co dowiedziałem się dotąd, sprawa Greków znayduie się w złym stanie. Nauplia będzie pewnie teraz oblężoną, ieżeli Turcy nie obrócą wszystkich swoich sił przeciw Hydrze, przynaymniey czynione w tuteyszym arsenale wielkie uzbraiania zdaią się do tego zmierzać. Przeszło 200 Greckich okrętów, które maią na sobie do 10,000 ludzi, okrywaią teraz morze Srodziemne i zatrzymuią każdy okręt bez różnicy bandery. Pięciu Włoskich zakonników powracaiących z Ziemi Swiętey i wiozących na Sardyńskim okręcie 12 skrzyń różańców, zostali między Akrą i Saidą przez korsarza Greckiego zatrzymanemi, który nie zostawił im iak tylko ich podarte habity. Ajenci Francuzcy nietylko opieraią się, gdzie tylko można rozboiom morskim, ale także wstrzymuią krwi rozlew. Niedawno Vice-konsul w Milo uratował życie 450 poymanych Turków, którzy na pustą wyspę wysadzonemi zostali. W Stambule i Smirnie Chrześciianie, a nawet Grecy nie doznaią żadnego prześladowania.„

Z Madrytu d. 19 Czerwca.

Nadzwyczayni gońcy od wszystkich Europeyskich Dworów, a mianowicie od Londyńskiego i Paryzkiego, przybywaią tu teraz częściey niż dawniey. Od kilku dni przybywaią także z Lizbony. Za przybyciem onegday w wieczór iednego z ostatniego miasta, udał się P. Recacho z wielkim pośpiechem do Króla do Araniuez, i miał przeszło godzinne u J. K. Mci posłuchanie.

Po iutrze spodziewany tu iest Dwór; lecz nie wiadomo ieszcze, który z Ministrów towarzyszyć będzie Królowi w podróży na kąpiele do Cabras.

Algierczykowie zabrali pod Tarragoną 4 kupieckie Hiszpańskie okręty. Dla zapewnienia spokoyności z strony tych rozbóy-

niczych kraiów, wyszle rząd nasz pełnomocnika z 1,500,000 Fr. do Tunis. — Korsarz Kolumbiyski zabrał pod Motril bogato wyładowany okręt z Alikante; oddział woyska Hiszpańskiego stał nad brzegiem, ale z braku ammunicyi nie mógł oprzeć się tey grabieżzy. — W Walencyi i Murcyi pokazały się znowu rozbóynicze bandy, i tak są śmiałemi, że nawet kontrybucyie rozpisuią.

Z Lizbony d. 24 Czerwca.

Xiężna Rejentka oznaczyła popołudnie każdey środy na posłuchanie dla Dam, które chcą iey uczynić przełożenia.

Mówią, iż pomiędzy przybyłemi z Rio-Janeiro listami znayduie się własnoręczny Cesarza Brazyliyskiego do brata jego Infanta Michała, w którym wzywa go, aby do Brazylii przybył. Sądzą zatem, że ten Xżę odpowie oycowskim zamiarom Wysokiego Brata swoiego.

Poseł Angielski przy Dworze naszem P. d'Acourt udać się ma niezwłocznie do Madrytu dla załatwienia spraw niektórych.

Tu i w całem Królestwie panuie nayzupełnieysza spokoyność.

Z Londynu d 27 Czerwca.

Xżę Jorku przychodzi do zdrowia i iuż się przeieżdża.

P. Peel (Minister) na zawdzięczenie iego zasług w poprawie prawodawstwa Angielskiego (co do sądów przysięgłych i kradzieży) otrzymał od miasta Norwich prawo obywatelstwa.

P. Canning znayduie się ieszcze z swoią małżonką w Brigthton, gdzie piie Struva stuczną wodę Spaską.

Sławny Brougham choruie na suchoty i zapewne, nie dożyie do zwołania przyszłego Parlamentu, chociaż na nowo członkiem iego obrany został.

Cobbet upadł w obiorze w Preston. Żegnaiąc się dał poznać swoim przyiaciołom, że 15,000 Fs. rozdał pomiędzy lud, i że współ ubiegacze iego dla utrzymania się musieli więcey rozdać. Hunt, chociaż przewiduie, że się nieutrzyma, nietraci iednak nadziei: miewa ustawicznie z rusztowania mowy do obieraczów, szkaluie swoich współubiegaczów i usiłuie uczynić im kosztownieysze obiory.

Większa część obranych iuż do Parlamentu członków zdaie się bydź przeciwną przypuszczeniu Katolików do praw obywatelskich.

Dnia 21 b. m. umarła naystarsza córka P. Roberta Wilson, w 27 roku życia. Oyciec iey nie mógł więc zazaiutrz znaydować się na przygotowanym dla niego, z powodu nowego obrania reprezentantem, tryumfalnym w ieździe.

Składki dla nędznych robotników wynoszą iuż do 860,000 Fs.

Admiralicyia odebrała doniesienie od Kommondora Hamilton o zniszczeniu przez Królewski wojenny slop Alcrity dnia 9 i 10 Kwietnia pod Ipsarą i Andros 4 Greckich rozbóyniczych okrętów.

Piękny i dobrze uzbroiony okręt, na którym Lord Cochrane do Grecyi popłynął, należał dawniey do tuteyszego bogatego Piwowara Parkins, na którym on z swą rodziną opłynął morza Srodziemne i Adryiatyckie i brzegi Hiszpanii. Ministrowskie nasze pisma daleko większych rzeczy oczekuią po tym Lordzie w Grecyi niż oppozycyyne, co iest rzeczą osobliwszą. Pierwszy swóy krok wymierzy on zapewne przeciw głównemu nieprzyiacielowi, Baszy Egipskiemu, w Alexandryi lub Krecie. Tym tylko sposobem potrafi — jak niegdy Scypio Anibala z Włoch — Ibrahima Baszy do ustępu z Pelopenezu do

Afryki zniewolić. Główną trudność znaydzie tylkten admirał, zapewne nie bardzo w pieniądze opatrzony, w wstrzymaniu Greckich kapitanów od rozboiów, czemu nasze okręty nie ochybnie sprzeciwiać się będą, łubo maytkowie nasi uważaią go zawsze ieszcze iako swego kollegę i czyny iego wychwalaią.

W Dower spuszczony wczoray z warsztatu został piękny na rachunek rządu Szwedzkiego zbudowany parowy okręt.

Z północney Ameryki znaydować się iuż ma w drodze fregata o 60 działach z kilkunastu parowemi łodziami, dla przyłączenia się do Lorda Cochrane.

Teraźnieysza ludność wyspy Haity wynosi do 935,355 ludzi wszekiego koloru. W dawney części Francuzkiey znayduie się 12,000 białych, 87,000 oliwkowych i 60,000 czarnych ludzi, a w Hiszpańskiey 60,000 białych. Siła zbroyna wynosi 45,000 regularnego woyska, a do 110,000 głów milicyi.

Z Gibraltaru piszą pod d. 5 Czerwca, że przybyły z Marsellii okręt Zorza zatrzymany był dnia 31 Maia przez dwóch Kolumbiyskich korsarzów, Republicanea i Trinidad, a przybyły tam d. 4 Czerwca inny okręt toż samo spotkało.

Kongres Rzpltey Srodkowey Ameryki rozpoczął dnia 2 Marca w stolicy Guatimala swoie posiedzenia.

Znayduie się tu teraz Doktór Escholtz który Kapitanowi Kotzebue w podróży na odkrycia towarzyszył, i zamyśla wydać opis tey podróży w 2 częściach, tudzież inne dzieło tyczące się historyi naturalney. Kapitan Kotzebue odpłynął d. 25 b. m. z Portsmutu do Petersburga.

Z Rio-Janeiro d. 16 Maia.

Pismo urzędowe. My, Don Pedro, z Bożey łaski i przez iednozgodne głosy ludu konstytucyyny Cesarz i ustawiczny obrońca Brazylii, czyniemy wiadomo wszystkim naszem poddanym, że połączone w Izbach ludu tego państwa żądały, ażebyśmy podany pod ich rozwagę nowy proiekt konstytucyi iak nayprędzey zaprzysięgli i zaprzysiądz nakazali, i potem znaydowali się na nowym konstytucyynem Zgromadzeniu. Gdy daley żywo pragnęły, aby przyięty przez nie całkowity Akt, od którego oczekuią ogólnego politycznego, powszechnego i osobistego szczęścia, iako prawo państwa uważanem było, przeto zaprzysięgamy powyższy Akt, dla zachowania go iako konstytucyyne prawo, wedle którego kray ma bydź nadal rządzonym. Konstytucyia ta iest następuiącey osnowy. (Tu umieszczona iest całkowicie.) Nakazuiemy zatem wszystkiem władzom, do których należy wykonanie tey konstytucyi, aby ią zaprzysięgły, zaprzysiądz nakazały i w całey osnowie uskuteczniły. Sekretarz stanu do spraw wewnętrznych ma polecenie kazać ią wydrukować, oznaymić i wszędzie rozesłać. Działo się w Rio-Janeiro dnia 25 Marca 1825 r. (podpisano) Cesarz. *Do Joano Severino Maciel da Costa.* — *Przysięga Cesarza.* "Poprzysięgam utrzymać Religiią Katolicko-Rzymską, iako też zupełność i niepodzielność Państwa; zachować kazać ninieyszy proiekt, który narodowi przedstawiłem i naród go przyiął, iako konstytucyią narodu Brazyliyskiego, która niezwłocznie iako kardynalne prawo zaprzysiężoną bydź ma. Poprzysięgam nakazać wszystkiem ustawom uszanowanie i onych zachowanie, i że ile możności starać się będę o dobro powszechne Brazylii. W Rio-Janeiro dnia 25 Marca 1826 r.

(pod.) *Cesarz.* „

Z Hagi d. 1 Lipca

Wczoray rano powrócił tu N. Król z

letniego zamku Loo. Dziś przybędzie reszta rodziny Krôlewskiey, wraz z Krôlewicami Następcą Tronu Pruskiego i Xięciem Wilhelmem.

Podług iednego z pism Belgickich przybyły do Bruxelli 3 Członki utworzonego we Francyi i w Niemczech towarzystwa, maiącego za cel wykupienie z niewoli Tureckiey wdów i sierot poległych Greckich woiowników.

Sławne w Vervier i tameczney okolicy sukienne fabryki tak dalece ustały, iż większa liczba robotników znayduie się w naywiększey nędzy.

Z nadgranicy Francuzkiey piszą, iż wielu dawnych officerów, których większa część iest krzyżami Legii honorowey ozdobiona, chcą połączyć się w korpus na pomoc Grekom; lecz zbywą im na sposobach dostania się do Grecyi.

Związek przyiacioł Greków w Bruxelli wszedł w korrespondencyią z P. Eynard, dla przesłania za iego pomocą do Grecyi ładunku zboża.

Krôl rozkazał wystawić w Bruxelli obserwatoryum astronomiczne.

Z Sztokolmu d. 27 Czerwca.

Obiad, który Krôlewic Następca Tronu dał w dniu imienin N. Krôla w Ladugärds garde był nader świetny; po obiedzie nastąpił popis woyska, któremu J. K. M. tak za dobrą postawę, iako też zręczność w obrotach zadowolenie swoie oświadczył. W wieczór nastąpił bal z wieczerzą. Nazaiutrz został obóz zwinięty.

Jutro zaymie Królowa na krótki czas zamek Haga. Królewic Następca Tronu mieszka z swoią małżonką i synem, ktôremu ospę zaszczepiono, w pałacu Bellevue.

W tych dniach zapaliły się w okolicy tuteyszey w kilku mieyscach lasy, co szczególniey przypisuią upałom i suszy.

Z Saxonii d. 3 Lipca.

Jarmark na wełnę w Lipsku znacznie się polepszył. Znayduią się dnie, w których na wadze 140 do 200 centnarów odważaią sprzedaney wełny. Cena iey od poczęcia jarmarku mało się podniosła. Naywięcey zakupuią iey do Anglii, co okazuie, że tam brakuie średniey wełny.

Do Kolumbii ciągle odchodzą przedniego gatunku Saskie owce. Rząd zaś chce zaprowadzić na górach naszych Peruwiański gatunek owiec Vicundas, ażeby ulepszanie wełny nietylko u nas nie upadało, ale owszem się zwiększało.

Wiele ubogich ludzi żywi się teraz zbieraniem w wodach około Lipska i po mokrych łąkach piiawek, które są dobrze płacone i do Paryża i Londynu wysełane, z których mieysc coraz więcey ich zapisuią. Innym artykułem pożywienia ubogich ludzi iest zbieranie i wykopywanie zwierzęcych kości, gdyż i tu znaią iuż użytek z tłuczonych i mielonych kości, z których mąka cudownie użyznia szparagarnie, i t. d. — Dotąd używano do wodociągów po przedmieściach Lipskich rur iodłowych, na które wiele wychodziło drzewa, a więcey ieszcze robota kosztowała. Teraz zakładaią ie z lanego żelaza, przez co na wieczne czasy upadaią koszta naprawy.

Z Stambułu d. 10 Czerwca.
(Z Dostrzegacza Austryiackiego.)

Oddawna w cichości układany i doyrzale przez Wielkiego Sułtana rozważany plan nowego urządzenia woyska został nakoniec do skutku przywiedziony. Plan ten, ile dotąd wiedzieć można, stanowi:

Dawne statuty i przywileie korpusu Janczarów są utrzymane i zatwierdzone; płatni żołnierze pozostaną przy swoim żołdzie; lecz nie wolno go, iak dotąd, na inne osoby przelewać, ale po śmierci spada na skarb.

Z dotychczasowych 196 ort Janczarów będzie tymczasowo 50 utworzonych, i z każdey będzie do nowey 150 ludzi wcielonych, którzy ćwiczonemi będą w robieniu bronią na sposób Europeyski i przeznaczonemi do czynney służby, tak, iż cały wyborowy ten korpus składać się będzie z 7500 ludzi. Dzienny żołd każdego żołnierza będzie 90 asprow czyli 30 parow, a officerów w tymże stosunku. Oprócz tego żołdu otrzyma żołnierz mundur i broń; ostatnia składać się będzie z karabinu z bagnetem i pałasza; pierwsza z czerwono-sukienney opiętey katanki, niebieskich spodni z zielonego sukna czarną skórą wybitego kołpaka. Ćwiczenia odbywać się w zimie będą w dotychczasowych koszarach Janczarów, a w lecie na Etmeidan i innych wielkich placach. Dla ćwiczenia żołnierzy przybędzie kilkunastu officerów z woyska Egipskiego do Stambułu.

Korpus kanonierów i bombardierów, którzy iuż od kilku lat na ten sposób iest urządzony, będzie pomnożony i wcielony do niego zostanie korpus pompiarzy.

Nowe to urządzenie woyska w stolicy rociągać się zwolna ma do prowincyy, tak co do piechoty, iak i jazdy, i tym celem wezwanemi będą wszyscy lennicy do zapisania się do nowey tey milicyi.

Z placu walki nie nadeszły tu od dawnego czasu żadne ważne doniesienia. Ibrahim Basza po opanowaniu Kalavriti udać się miał do Trypolizzy, dla zgromadzenia tam woysk swoich i uderzenia na Napoli di Romania. Omer Basza postąpić miał z Negrepontu przeciw Atenom, zkąd mieszkańcy za zbliżeniem się nieprzyiaciela zwykli uciekać do Salamis i Eginy. Gura cofnął się i zamknął w tameczney Cytadeli, do którey nie wpuszczono pułkownika Fabvier. Ostatni znayduię się teraz na czele utworzonego dla kierowania obroną Napoli di Romania komitetu. Rozboie Greckich korsarzów co raz bardziey pomnażaią się w wodakh Lewanckich.

Oba pełnomocnicy Porty do układania się z Rossyyskiemi w Akerman udali się d. 3 b. m. z licznym orszakiem w drogę. Przed wyiazdem odwiedził ich sprawuiący Ces. Rossyyskie interessa P. Minciaki.

— Dnia 16. —

Janczarowie niekontenci z nowego urządzenia zbuntowali się wczoray. W. Sułtan udał się zaraz z letniego swoiego mieszkania do Seraiu. Aga Basza i dowodzący na Azyiatyckim brzegu Basza weszli z iego rozkazu z swoiemi woyskami do stolicy; weszło także do miasta 8000 artylerzystów. W. Sułtan chcąc iak nayprędzey uśmierzyć bunt, rozkazał wywiesić chorągiew Proroka i na wszystkich ulicach obwołać, aby prawowierni zgromadzili się niebawnie pod ten znak. Ulemowie zebrali się w Seraiu. Pokazanie się świętey chorągwi Proroka osłabiło odwagę w buntownikach; znaczna ich część opuściła sztandar buntu, gdy tymczasem wszystek lud biegnął pod znak Proroka. Tęgość Agi Baszy dokazała reszty. Rozkazał kartaczami strzelać do buntowników, spalił ich koszary na placu Etmeidan i ścigał w wszystkich kierunkach. — Wielki Wezyr stanął z rozpostartą chorągwią Proroka na placu Hippodrom obozem. Naczelnicy Ulemów zwołani tam są na radę. Sułtan znayduie się z magnatami państwa w Seraiu. Co chwila przyprowadzano poymanych na plac Hippodrom, których zaraz ścinano. Przeszło 100 Janczarskich officerów stracono od dzisieyszego rana. Wszystkie bramy stolicy, wyiąwszy iednę, były zamknięte i od żołnierzy i mieszkańców strzeżone. Reszta buntowników zamknęli się w murowanych domach, lecz są od woysk Agi Baszy opasanemi i niepodobna, aby uyść potrafili.

Władze tak dokładnie utrzymywały porządek, iż w Pera bynaymniey spokoyność nie była przerwana. Buntownicy, których plany zupełnie zniweczone zostały, żądali głów W. Wezyra, Agi Baszy, Agi Janczarów, Myftego i Nedschib-Effendy.

— Dnia 19. —

Dotychczasowy korpus Janczarów iest na zawsze zniesiony; zewsząd pozdeymowane są iego znaki i nowy bydź ma utworzony pod nazwiskiem Mahometańskiego zwycięzkiego woyska. Officerówie, którzy teraz pobudzili Janczarów do buntu lub dawnieyszych buntów byli przyczyną, albo w wrzawie, albo od ręki kata polegli.

DODATEK
DO № 57.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 16 LIPCA 1826 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina	Barometr. z reduk: na O° R.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Lipiec	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 3, 649	+18. 5	„	Połud: Ws: Słaby	Słońce z Chmur:	
12	„ 3, 134	+23. 8	„	„ „	Chmury	Deszcz.
11. 3	„ 3, 088	+17. 8	„	„ „	Pochmurno	„
9	„ 2, 842	+16. 6	„	„ „	„	„
7	27 3, 315	+13. 7	„	Puł: Zach: Mocny	Pochmurno	Deszcz.
12. 12	„ 3, 415	+17. 2	„	„ „	„	
3	„ 3, 803	+18. 4	„	„ Słaby	„	
9	„ 3, 808	+15. 2	„	Zachod Sredni	„	
7	27 4, 088	+15. 2	„	Połud: Za: Słaby	Słońce z Chmur:	
13. 12	„ 4, 424	+19. 2	„	Pułnoc: Mocny	„	
3	„ 4, 116	+20. 0	„	„ „	„	
9	„ 4, 406	+15. 8	„	Wschod: Słaby	Pogoda	
7	27 4, 852	+15. 2	„	Połud: Ws: Słaby	Pogoda	
14. 12	„ 4, 227	+21. 2	„	„ „	„	
3	„ 3, 976	+23. 7	„	„ „	„	
9	„ 4, 010	+16. 8	„	„ „	Chmury	

Max: Weisse, Dyrek: Obs.

Od brzegów niższey Elby d. 4 Lipca.

Kompaniia Angielska zaczęła tego lata bić gościeniec sposobem Angielskim w kraiu Meklenburgskim od granicy Pruskiey aż do granicy Lauenburgskiey.

Pułkownik Grecki Alexander Negri bliski krewny Xcia Maurokordato, przybył do Hamburga, z kąd udaie się przez Marseliią do Grecyi.

W okolicach Bremy ogień piorunowy

zrządził kilkanaście pożarów; a grady, równie iak w innych okolicach Niemiec i Hollandyi, wiele urodzaiów poniszczyły. Naywiększy upał był w tem mieście w dniu 24 Czerwca 29 stopni wedle Reaumura.

Kopenhagska rządowa Gazeta zawiera z Aalborga następuiące doniesienie: "Ciągła susza przeraża ubostwo strachem względem przyszłości, a to tem bardziey, że iuż i za gotowe pieniądze żyta dostać nie można. Handlarze zbożem, którzy po inne czasy po kilka set beczek mieli żyta na składach, wszystko nagle rozprzedali, i ieżeli ieszcze gdzie ubogi trochę wyżebrze, musi za beczkę 4 talary zapłacić.,,

Przedsiewzięte tymczasowo środki przez rząd Norwegski na wsparcie pogorzelców miasta Friedrichshall, potwierdził w zupełności Król Szwedzki. Te składały się między innemi z dostawienia im 9300 beczek żyta, namiotów woyskowych, i t. d. tudzież zaliczenia kassie ogniowey na spieszne odbudowanie domów 100,000 talarów.

Z Lauzanny d. 27 Czerwca.

Listy, któreśmy tu z Korfu odebrali, zachodzą do 30 Maia i osnowa ich zaczena znowu nas pocieszać. Większa i nayważnieysza część osady Missolongskiey uratowaną została. W Pelopenezie zgromadzaią się znowu zbroyni ludzie około tymczasowego rządu i twierdze są w potrzeby zaopatrywane Ibrahim Basza tak wielką pod Missolongą poniósł kleskę, iż bez otrzymania posiłków nie iest w stanie nic ważnego przedsięwziąść. W innym liście godnym wiary doniesiono nam: "Lord Cochrane oczekiwany iest w wodach naszych na końcu Czerwca, a w Lipcu przybędą do niego parowe okręty. Chrześciiańska dobroczynność zdziałała i zdziała cuda. Tego się spodziewamy i ożywia nas nadzieia!,, Oto iest kopiia listu, który Pułkownik Fabvier do iednego z Szwaycarów pisał: "Mci Panie, w kłopotach, w iakich się znayduię, nie mogłem przyiemnieyszego dowodu przyiaźni odebrać, nad list WPana. Sprawy Grecyi znayduią się w tey chwili w stanie krytycznym; nie idzie iuż o wolność, ani o cywilizacyią, ale o sromotny upadek przez nieład wszelkiego rodzaiu i anarchiią zrządzony. Lecz z nieszczęściem wzrasta wściekłość i razem męztwo. Co do mnie pozostanę na tem mieyscu intryg, ponieważ, iakkolwiek mało zdziałać potrafię, większą część ludności, pokłada we mnie swoie nadzieie. Cała nasza uwaga, cała nasza czynność zwrócona teraz bydź musi na oręż. Biskupi, kobiety, dzieci, kaleki, wszyscy wolą raczey umrzeć niżeli się poddać. Walka staie się codziennie okrutnieyszą, i nieszczęściem coraz większa zachodzi trudność w nadaniu iey rzetelnego kierunku. Wiadome WPanu iest zdarzenie w Missolondze. Waleczny Sturnaris był iednym z dowodców, którzy się sami na powietrze wysadzili. Młody iego syn znayduie się w Cefalonii i ia z synem nieśmiertelnego Zobari poślę go na wychowanie do Szwaycaryi.,, — W innym liście tak pisze Pułkownik Fabvier; "Nikt ieszcze w Europie nie opisał Greków iakiemi są, posiadaią oni okropną słabość, ale z innych względów zasługuią na podziwienie i przechodzą starożytnych tych okolic mieszkańców. Powszechne wrażenie, iakie zrządził upadek Missolongi, stało się postanowieniem iey naśladowania. Widzę okopuiące się wsie i 800,000 Greków dali sobie słowo wysadzenia się ieden po drugim na powietrze. Widzę iak każdy włościanin pod swoim domem zasadza minę i ostatni talar na zakupienie prochu łoży. Nie są to wielomowcy, ale co mówią, to dopełnią. Taki lud nie iest do

podbicia i nieprzyiacielski naród, który go chce wytępić, sam upaść musi.,,

Od granic Tureckich d. 15 Czerwca.

Podług doniesień z Korfu pod d. 5 Czerwca Ibrahim Basza, gdy oddział iego woyska niedaleko Kalawryty odparty został, miał sam z całą siłą przez Nawarino wkroczyć do Morei, ale nie daleko postąpił.

DONIESIENIA.

W Imieniu Rządu Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.
TRYBUNAŁ PIERWSZEY INSTANCYI
Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego, Miasta Krakowa i Jego Okręgu.
Wydał Wyrok następuiący:

Wydział Iszy
Obecni
Mąkolski, Prezes.
Hohowski, Sędzia.
Głuchowski, Asses: Z. S.
Kuliczkowski, Pisarz.

Działo się w Krakowie w Domu Władz Rządowych przy ulicy Grodzkiey pod Liczbą 106 na Audyencyi Publiczney Trybunału Pierwszey Instancyi, Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego, Miasta Krakowa i Jego Okręgu. — Dnia 7go Lipca 1826 roku.

Między handlem Starozakonnych pod Firmą B. B. Meisels et M. S. Horowitz, Kupców na Kazimierzu przy Krakowie pod L. 102 mieszkaiących, powodów przez P. Adama Krzyżanowskiego Praw Oyboyga Doktora Adwokata, stawaiących z iedney: a

Starozakonnym, Berl Kahane Kupcem na Kazimierzu przy Krakowie pod L. 83 zamieszkałym, pozwanym niestawaiącym z drugiey strony

w Sprawie.

O zapłacenie 6300 Złp. do Sola Wexlu dnia 5 Marca r. b. 1826 wydanego, z prowizyią i kosztami Sporu, niemniey pozwanego, iako długu Wexlowego niepłacącego za upadłego ogłoszenia, z pozwów dnia 23 Czerwca r. b. 1826 doręczonego na Audyencyią Trybunału dzisieyszą wprowadzoney.

Po przywołaniu Sprawy, z Regestru handlowego i zapisaney Komparicyi. Pełnomocnik z strony powodowey, P. Adwokat Krzyżanowski, o uznanie nie stawiennictwa pozwanego, i dozwolenia Sprawy zaocznie wprowadzenia dopraszał się.

TRYBUNAŁ

Przekonawszy się z Kontestacyi Woźnego Ignacego Życkiego, iż pozew Staroz: Berlowi Kahane, w iego zamieszkaniu w niebytności tegoż na ręce żony Berel Kahane, iak podpis świadczy dnia 23go Czerwca r. b. 1826 Prawnie wręczony został. A za przywołaniem Sprawy, ani sam pozwany, ani przez umocowan go Pełnomocnika niestawa. Uznawszy niestawiennictwo Staroz: Berla Kahane pozwanego, Sprawę zaocznie wprowadzać dozwala, w prowadzeniu, której Pełnomocn k z strony powodowey, odczytał żąd..nie pozwem obięte, i..k następuie:

Winien pozwany powodom, do Sola Wexlu z dnia 5 Marca r. b. 1826 Summę 6300 Złp. Termin wypłaty minął, Protestacyia Wexlu nastąpiła, pozwany Wexlu nie płaci. Upraszа przeto powód Wys kiego Sądu, aby pozwanego pod Rygorem przymusu osobistego, do zapłacenia 6300 Złp. z prowizyią i kosztami zobowiązać, a iako długu Wexlowego niepłacącego, za upadłego ogłosić raczył. — A po wprawdzeniu Sprawy zaocznie

TRYBUNAŁ

W moc pokładanego Sola Wexlu przez pozwanego, w dniu 5 Marca 1826 r. na Złp. 6300 na rzecz powodów z Terminem wypłaty za dni 14 wydanego, tudzież nastąpionego Protestu w dniu 14 Czerwca 1826 r. przez Notaryusza P. Antoniego Matakiewicza uskutecznionego. Powodom: *B. B.* Meisels et *M. S.* Horowitz, od Staroz: Berla Kahane Summę Złp. Sześć tysięcy trzysta (z prowizyią po sześć od stać od dnia 23 Czerwca r. b. 1826), iako dnia wniesionego pozwu, i kosztami Prawnemi do Złp. Ośmdziesią Sądownie zmoderowanemi przyznaie, a następnie: z powodu niewypłacalności, tegoż pozwanego Staroz: Berla Kahane Kupca na Kazimierzu przy Krakowie pod L. 83 zamieszkałego na teraz zaś za granicą w Galicyi Austryiackiey w mieście Brody przebywaiącego, za upadłego w maiątku ogłasza. Czas zaczęcia się tey upadłości z dniem 14 Czerwca r. b. 1826, iako daty Protestu przez P. Notaryusza Matakiewicza, z powodu niewypłacalności, upłynionego iuż terminu wypłaty, Wexlem wyżey powołanym oznaczonego uznaie. Przyłożenie Pieczęci na maiątku upadłego, rozporządza, i o uskutecznienie tego, Sąd Pokoiu Miasta Krakowa Wydziału drugiego wzywa, Sędzią Kommissarzem W. Habowskiego Sędziego Trybunału swego, a Kuratorem upadłości tey P. Macieia Mączeńskiego mianuie.

Co się zaś tycze niezwłocznego aresztowania Staroz: Berla Kahane, ten w Galicyi Austryiackiey na teraz przebywa.

Przeto Trybunał tuteyszy

Wzywa Magistrat Miasta Brodów, ażeby celem zabezpieczenia względem osoby Staroz: Berla Kahane, przyzwoite rozporządzenia iako upadłego poczynił, i o tem Trybunał zawiadomił. Z resztą ustanowienie wpisu co do upadłości ogłoszoney zawiesza.

(Zatwierdzaiąc wpis co do przyznaney Summy w ilości Złp. 40 opłacony.)

Mocą ninieyszego Wyroku pod tymczasową exekucyią zapadłego, którego wywieszenie w Izbie Audyencyionalney Trybunału swego, oraz podanie do Gazet kraiowych postanawia.

(podpisano) *Mąkolski. Kuliczkowski*, Pisarz.

Zalecamy i Rozkazuiemy wszystkim Komornikom (od którychby się tego domagano), aby Wyrok ninieyszy wyexekwowali. Prokuratorom aby tego dopilnowali. Komendantowi i Urzędnikom Siły zbroyney, aby w razie potrzeby (gdy o to prawnie wezwanemi będą) Woyskowey pomocy dodali. (podpisano) *Mąkolski. Kuliczkowski*, Pisarz.

Zgodność ninieyszego głównego wyciągu z Wyrokiem oryginalnym świadczę,
Kuliczkowski, Pisarz.

Podpisany Notaryusz podaie do wiadomości publiczney, iż w skutek Rezolucyi Wys: Trybunału Iwszey Instancyi W. M. Krakowa z dnia 1 b. m. i r. do L. 2433 wydaney, ruchomości po niegdy Franciszku Stumerze pozostałe, iako to: Stolarszczyzna, Pościel, Bielizna, Suknie, Srebra, Zegarki, Numizmata złote i srebrne, i różne drobne rzeczy w dniu (24) dwódziestym czwartym i następuych bieżącego miesiąca i roku w godzinach zwyczaynych w Domu przy ulicy Floryańskiey pod L. 556 przez publiczną licytacyią za gotową zaraz zapłatę sprzedane zostaną. — W Krakowie dnia 13 Lipca 1826 r.

J. Rogalski, Notaryusz.

Państwo Bankwitz, leżące w Szlązku Pruskim między Brzegiem i Kalsruhe, posiadaiące znaczne owczarnie, ofiaruie na sprzedaż 100 sztuk tego i przeszłorocznich, tudzież około 30 sztuk dwuletnich Baranów, iednak tylko w naymnieyszych oddziałach po sztuk 20 razem, po nader nizkiey cenie po 4 Luidory złotem i 10 srebrnych groszy dla owczarza za sztukę. Tego roku żadna ieszcze sztuka nie iest sprzedana. Tamże znayduie się około 400 sztuk kotnych owiec do sprzedania po 1 Luidorze sztuka. Ofiaruie się razem zamiana na dobre do ciągu Polskie woły i młode dobre konie.

W Bankwitz dnia 30 Czerwca 1826 r.

Hrabia *Sandrecki*,
Rządowy Radca i Posiadacz
wielu Państw na Bankwitz.